

105
Maros-Némethi, 1892, okt. 27-dikén

Uzen tisztelt Tanár Úr!

Azzal az érzéssel fogok hozzá
jelen soraim megírásához, mely-
-lyel az az utazó vagy kirán-
-duló indul meg útjára, a
ki útjának csakis kanyaga
nézve határozott, de határ-
-pontokat nem tűzött maga
elő, útja esetleg hosszúra
nyulhatik.

A tegnapi számából
a „Nemzet” cz. lapnak nagy
érdeklél értesültem r. tag-
-sági székfoglalója nagyfon-
-tosságú tárgyáról. Szerettem
volna a hallgatók közt lehet-
-ni, mint voltam f. hó 3-dikén
mikor az orientalisták lon-

- doni congressusáról olvasta fel
kiválóan érdekes jelentését.

Az akadémia I-^{ső}
osztályához benyújtott indítvá-
-nyunk ügye mint fejlődik
a megoldás stadiuma felé?

Beméylem s nagyon sajnálom,
hogy az I-^{ső} osztály pártoló
támogatását megnyerje.

Lipszéből „appendix”
-em kéziratát a Kolozsvári
illető nyomda igazgatója által
visszarendeltem s ez most ismét
kezemnél van. Most mindenek-
-előtt tanácsát kérem a ter-
-dőkre nézt. Ez az „appendix”
husz írott lapból áll, tehát
még egy nyomdai vet se fog
kifutni. Ötötzázötven példányban lesz kinyomtatandó,
- ~~amely~~ ~~ötzázötven~~ latin
munkám első kötetének részére.

~~s húszöt példány külön len-
-gésben.~~ Az ötötzáz példányból
négyötzötven megfelelőleg a kötet
nyomdai kiállításának durvább
- s ötven finomabb papírra lesz
nyomtatandó. Ohajtásom az,
hogy a hostzi huzavona után
a nyomtatás lehetőleg rövid
idő alatt, mondjuk tízenöt na-
-pon belül teljesén elkészüljön,
úgy hogy az első kötethez adható
legyen. „Appendixem” szövegei
egy kék héber, perzsa, Török
kivételével mind arab szövegek,
tehát az „appendix”-ben néhány
magyarító latin szövegen kívül
csak arab és héber írás for-
-dúl elő. Már most kérdézem,
hogy ezen fordalékosan hol
nyomtattassam, Lipszében, Bécsben,
vagy Budapesten a Frankl's-

Társaságnál? Ha Budapesten
 a Franklini Társaságnál lehetne,
 leginkább az szeretném. Továbbá
 azt is szeretném tudni, hogy a
 legfeljebb egy ívre terjedő nyom-
 -tatvány mennyiben kerülne? Ha-
 -gyon kérem igen bizalmas tanár-
 -ként! legyen szives nekem meg-
 -írni, hogy "appendix"-em hol
 nyomtatassam? 2, a nyomtatás
 ára felől engem értesíteni 3,
 kéziratomat az illető nyomdába
 adni 4, a korrekturákat kiigaz-
 -ítani. Bizony ezek nagy
 kérések, de reményltem, hogy
 megbocsás értehető. Már mindjárt
 két éve van annak, hogy munkám
 kéziratát kiadtam. Ugyanaból azon-
 -ként is értem, hogy egy félér-
 -tlen ki legnyomtatassa s íme
 még az első kötet sines feljelen-

Kezben, mert hiányzik az "appendix"
 pedig az, csak hogy írók lapból áll
 s a két "index" sines könyvtartás
 mert azokat csak az "appendix"
 elkészülte után adhatom nyomdába.
 S két azaz a második kötet!
 s mennyi bajom volt a korrektu-
 -rával, különösen a görög göröge-
 -kével. Ha nov. közepéig az ap-
 -pendix elkészül, akkor munkám
 első kötetének végén, mellesleg f. év
 decembában megjelentek. Appen-
 -dixem görögös következő író-
 -ból nézem s itt minden író ne-
 -véhez néhány kérdést csatolok:

/ Ahmed ben Foshan
 X. Bagdadi író s arab missionárius,
 kir. Muktedin Bittak chalifa a
 Baszkirokhoz küldött. Kérdem, hal-
 Bülleser is melyik esztendőben
 s mikor hal meg? Csak azt

irta² le, a mit maga látott
vagy hallott, vagy mások aen-
-caiból is merített? Kóla Wüdden-
-feld, die Geschichtschreiber der Ara-
-ber⁴ c. munkájában nem említi

² Masudi, meghalt 956
-ban Kr. u. ² schah Abul-Hasan
Ali ben el Hussein ben Ali el
Hudseli el Masudi, született

Bagdadban. Emel már jól Wüdden-
-feld is kieneli születési is-
-mereteit. Kiknek tekintélyére
sámaszkodott történeti előadásában,
kiker ideje, kike munkáiból
közül egyenest idejezet állhat?

Toldrági leírásában igen gyat-
-ran beszélhet tapasztalattól,
de itt is bizonyára más munkáit
munkáiból is merített. Behádd
felhasználta s idejei historici történeti
kéz.

3, Abulghazi Bahadur
Châr törté író, Üreng-ben született
1605-ben, meghalt 1644-ben. Szangj-
-ról írt több régi ² Châr-ból merít-
-kelett a mongolok hadjárataira
vonatközöl. A Tarichi Üreng
című munka szerzője s idejeire
nemt ninesenek adataim. Abul-
-ghazi másit nagy munkájában, melyet
címre Ürengchi Türkü a törté gene-
-lájával foglaltatja, ebben való-
-színűleg ² Châr hagyományt követett.

4, Abulghazi Châr perzsa
szótár írója Châr Châr Châr
szóval, de hogy szerzője mikor él-
-tett nem tudom.

5, Abul-Balkhi, schah
Abu Zaid al Balkhi szül. a
balkhi provincia Samistijân nevű
felujában, meghalt a ligra 322-dik
századujában, schah 944-ben Kr. u. Kóla
de Gueje érteket J. d. D. M. 9.
xv-dik kötetében s mondja, hogy

Iszakhii geogr. munkijából ¹⁸⁶⁶
 részletek vet át Süratü 'L'aká
 - limi cz. munkiját. Rendesen az
 arab geographusok egyezmény az
 utazás is voltak, Balkhi úgy
 létezik nem kor nagy utasok. Sz-
 - takhi - a kívül kibekel ma-
 - kiis hagnibor fel?

6, Sáküt, tehát Abu
 - Abdallah Sáküt ben Abdallah
Siháb ed-din el-Hamawi
 szül. Wüstenfeld szerint 574 v.
 575 - di. eszpendijében, meghalt 626
 - ban, tehát 1248 - ban ki. a. o.
 mi nagy utasok kor, a melyekből
 a z. d. D. M. B. 1864 - di. előfoly-
 - mában Salán nagy Wüstenfeld
 értékes. Kib azok az irók, a kiket
 leginkább kövör munkájában s
 Choh szüleso.

7, Sehuda ha Levi

szüleso Castiliában, de hal?
 flouir circa ann. 1100, de
 mikor szüleso, mikor halt meg?
 A Kazarok - ol való ismeretük
 honnan, minő jónasból vette?

8, Hasan Rumaeus, a kinek
 Andósiániás Trachu Hra - Foslen
 - nak a kazarokból gold munkijá-
 - hoz Επιπεριγραφον - kent, füzte, ara-
 - bul itt ugyan, de nagy gondolat
 tövöl exedem volt. Mics a keres
 is munkijá a Rumi tartomány-
 - ból való, de melyik országban
 élte, Salán a XVII - diében ² Hasan
 Rum. egyg, Ali Debel nevű is munkiján ^(Körmös)

1171 1770 1771 1772
 a kir Josippou - nak is neveznek,
 a 1771 1772 1773 1774 1775
 munkát jézusé Franciaországban
 szüleso e. 2 is mikor? úgy emlé-
 - kezem a XX - dié újad kezdésén

Munkája forrásair Furst Gy. Pöhl.
"Judaea"-jában felgyűlési.

10, Edrisi arab geo-
graphus, egy tudom. Siciliában
született, élt a XII-dik században,
de melyik éven született, holo-
meg? Sicilián. Melyik helyiségben
született? Maga igen nagy
utazó, de valószínűleg fel-
hagyta az előző éttartás geo-
graphus tudósításait, azét legül
lehet ideje leginkább?

11, Belādhorī, tehát
Imām Ahmed ibn Yahya ibn
Djābir al-Belādhorī született
Bagdadban, meghalt 270-ban,
tehát 900-ban Kr. u.

12, egy arab genealogia,
nem tudom, ki a szerzője? L. Har-
-Kavi X 238 paxx (C.-II. sz. p. 247)
1874) a 73-dik lapján.

13, Ibn Haukal arab
geographus, ez is sokan vélt át
-lakhu "Masâlik" című munká-
-jából, fl. circa annum 920. Hol
született? melyik évben? holo-
meg?

14, Al Bekri XI-dik
századbeli arab író. Ez nem lehet
az a Abul-Hasan Muhammed
ben Abd el-sahmān Sa'ud ed-
-din el Bekri el Ciddiki el-
-Micsri, a kirol Wüstenfeld is
megemlíti. Ennek az Al-Bekri-
-nek, kir Vambergy is ideje, a "Magyarok
Eredese" gy. könyvében (a 133-dik lapján)
hal volt hajója, mikor született,
mikor halt meg? munkájánál mi
a címe? ki adta ki, minek
forrásából ismerkedt?

15, Urus-Muhammed
chân, mikor élt, hal volt chán?
Egy meg ~~the~~ lehetne tudni a "Mémoires
de l'Académie imp. des Sciences

de St. Pétersbourg" 1822, t. VIII.
499-dik lapjából

16, Jou Rostek X-dik
számbeli is, Iszpakuban született
Wästenfeld nem emliti. Mikor született,
mikor halt meg, hol élt?
Zásókat, honnan vehette adatait
a magyarokról, kazsokokról
buckaiokról, bolgárokról?

17, Dimiski, a ki a ma-
gyarokról, bukaiokról emlékezik,
mikor él, hol született, ^{szexi} mennyiig
élt? ezim alatt jellese meg?

18, Kazwini a híres
682-dik eszendejében halt meg,
tehát 1304-ben, úgy tudom Perzsiában
született. "Cosmographia"-jában
az anyagot leginkább mások
általából merítette? Ezzel az iról for-
dultak elő "Appendix"-emléke.
Poussanator kerék egy kősző
lehellet, ezért a sok kérdésért, de
Corsica-ban egy omani ember azt mond-
ta nekem, hogyha igazán lakosokat keres-
te gyarapították is merészt.
Teljes tiszteltetéssel gr. Káun